

Mitt navn er Liv Skree og dette er Siv Helen Rydheim, vi representerer Landsforeningen We Shall Overcome (WSO) som jobber for menneskerettigheter, selvbestemmelse og verdighet innen psykisk helse. WSO vil først og fremst takke helseministeren for invitasjon til dialog og vi setter stor pris på den velviljen vi har sett fra HOD i det siste til å lytte til hva brukerbevegelsen har å si.

Dessverre så er situasjonen i dag at det skjer et selvmord hver tredje dag under norsk psykisk helsevern. Psykiatriske pasienter mister i gjennomsnitt 15-25 år av levetiden sin og en av tre tvangsinnlagte skrives ut på tvang uten døgnopphold. Bruken av tvang går ikke ned og bruken av ECT øker. For altfor mange oppleves tvang psykiatrien uholdbar, nedverdiggende og skadende.

WSO vil kort si de noe om de 3 viktigste områdene og hvilke tiltak som må tas rundt disse for å forbedre situasjonen for de som i dag blir urettferdig behandlet, ofte med livsvarige mén til følge:

1. VALGMULIGHETER AV MEDISINFRIE OG MEDISINFRIVILLIGE BEHANDLINGSFORLØP

Vi takker helsedepartementet for interesse og velvilje til å satse på medikamentfrie behandlingsforløp. WSO ser denne opprustningen som helt sentral for å redusere tvang i psykisk helsevern.

For at den sosiale forståelsesmodell skal kunne erstatte den medisinske, slik som uttrykt av FN, er vi avhengig av at det hurtig bygges opp reelle valgmuligheter. Ved å ha valgmuligheter vil flere pasienter få et tilbud de kan si ja til.

2. MENNESKERETTIGHETER OG IKKE-DISKRIMINERENDE LOVGIVNING TIL INTERNASJONAL STANDARD

Tvungent Psykisk Helsevernloven er i strid med blant annet konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD).

For at endring skal skje må man ha en lovgivning som ikke diskriminerer. Vi må slutte å frihetsberøve en gruppe mennesker og frata dem rettslig handleevne på bakgrunn av en psykiatrisk diagnose/nedsatt psykososial funksjonsevne.

Vi ønsker at alle skal få nyte den minimumstandaren som menneskerettigheter er.

Behandling må være basert på fritt og informert samtykke. Særlovgivningen må oppheves slik at man som pasient får støtte til å utøve sin handleevne i stedet for å bli den fratatt.

Tid for endring og paradigmeskifte kan leses for mer informasjon.

3. RETTSIKKERHET OG BESKYTTELSE MOT OVERGREP

Noen pasienter opplever at de utsettes for overgrep og menneskerettighetsbrudd. Kan det være slik at rettsikkerheten er svakere for denne gruppen mennesker?

WSO har fremmet forslag om et dokumentasjonssenter for mennesker som mener de opplever overgrep og brudd på menneskerettighetene. Ofte er det vanskelig å ta kampen via rettsapparatet når vi er tvangsinnlagt og vi har ikke lenger fri rettshjelp i det øyeblikket vi blir utskrevet.

WSO har flere gode forslag til løsninger på dette, men det viktigste er at vi trenger tilgang til rettsapparatet på lik linje med andre i samfunnet for å beskyttes mot brudd på menneskerettighetene våre.

Les *Selvbestemmelse og rettsikkerhet på lik linje med andre* av Hege Orefellen for mer informasjon om dette.

Vi stiller spørsmål ved om det er hensiktsmessig at noen mennesker blir påført helseskade, og om vårt lovverk som diskriminerer en gruppe borgere er med på å legitimere overgrep.

Vi krever mulighet til å velge behandling vi selv har tro på at virker.

Takk for deres oppmerksomhet!

